

حوکمی هه لگرتنی مووی برۆکان و دەم و چاوو

نوسینی
کاوه نه کرهم سه نگاوی

ئهو دیاردهیهی که زۆر ده بنری له ناو ئافرهتان داو زیاد گرنگی پی ددهن و بوو ته خوونه ریتی زۆریک له ئافرهتان هه لگه نندن و لابرندی مووی دەم و چاوو برۆیه کانیانه، ئەمهش بو جوانکردن و پازاندن هوی دیمه نی دهره و بیانه، ههر بویه ئافره تانیکی زۆر خویان بهم دیارده وه گرتوه.

جا له بهر ئه وهی ئافره تی موسلمان و خاوه ن دین متمانه ی به وه یه که جوانی ئه و له شوینکه وتنی دین و شه رعی خودا دایه و، ئه وه ش که خودا حه رامی کرد بی و قه ده غه ی کرد بی ناشرین و قیزه ونه، ههر چه نده له پو له تی دهره وه ش دا له پیشچاوی زۆریک جوان بی، بویه به پیوستمان زانی لیکو لینه وه یه کی کورت بکه یین سه باره ت به حوکمی هه لگه نندی مووی دەم و چاوو برۆیه کان به پیی سه رچاوه ی ره سه نی ئیسلام که «قورئان و سوننه ت» ه، پاشان هه ولده دین له بهر تیشکی دهره وشاوه و پرپیی زانیان و شه رعناسان دا ئه و باسه بکو لینه وه و به بی ته قلیدی کویرانه و شوین که وتنی نا حالیانه بو هیچ مه زه هب و زانیه ک.

لیره ش دا سه ره تا ئه و به لگانه باس ده که یین که له پیغه مبه ره وه ﷺ هاتوه سه باره ت به نادره ستیتی ئه و کاره، پاشان ئه وه ی که وشانه ی که پیغه مبه ره وه ﷺ به کاری هیئاوه بو ئه م مه به سه ته شی کردنه وه یه کی زمانه وانی و شه رعیه انه ی بو ده که یین، دواتر وه لامی ئه و شو به انه ش دده ینه وه که گوایه پیغه مبه ره وه ﷺ مه به سه تی برۆیه کانه نه ک دەم و چاوو!! وه ئه وه ش که ده وتری ئه گهر بو میرد بکری درسته!!

به لگه کان:

به که م:

« عَلْقَمَةَ » ده فره مووی که « عَبْدُ اللَّهِ » کوری « مَسْعُود » فره موویه تی:
« لَعَنَ اللَّهُ الْوَاشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالنَّمِصَاتِ وَالْمُتَمَشِّصَاتِ وَالْمُتَفَلِّجَاتِ لِلْحُسْنِ الْمُغَيَّرَاتِ خَلْقِ اللَّهِ ».

واته: « نه فرینی خودا له و ئافره تانه ی که خال ده کوتن و ئه وانه ش و بو یان ده کوتری، وه ئه وانه ی که مووی هه لده گرن و ئه وانه ش و بو یان هه لده گری، وه ئه وانه ی که دانه کانیان شاش ده که ن بو جوانی و ده ستکاری و گو پان له دروستکاره و کانی خودا ده که ن ». ئه م قسه ی « عَبْدُ اللَّهِ »

کورپی «مَسْعُودٍ» گه‌یشته‌وه به ئافره‌تییك له «بَنِي أَسَدٍ» بییان ده‌وت «أُمُّ يَعْقُوبَ» وه ئافره‌تییكى قورئان خوین بوو، بویه هات بولای و پیی ووت:

بیستومه که تو نه‌فره‌تت کردوو لهو ئافره‌تانه‌ی که خال ده‌کوتن و نه‌وانه‌ش وا بویان ده‌کوتری، وه نه‌وانه‌ی که مووی هه‌لده‌گرن و نه‌وانه‌ش وا بویان هه‌لده‌گیری، وه نه‌وانه‌ی که دانه‌کانیان شاش ده‌که‌ن بو جوانی و ده‌ستکاری و گوژان له دروستکراوه‌کانی خودا ده‌که‌ن.

«عَبْدُ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» فه‌رموویه‌تی:

«وَمَا لِي لَا أَلْعَنُ مَنْ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ فِي كِتَابِ اللَّهِ.»

واته: «چون له‌عنه‌ت نه‌که‌م له‌که‌سیک که پیغه‌مبهر له‌عنه‌تی لی کردبی و له قورئانیش دا هاتی.»

ئافره‌ته‌که‌ش وتی هه‌موو قورئانم خویندوته‌وه شتی وه‌هام تیدا نه‌بینیه‌وه!!

«عَبْدُ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» فه‌رموویه‌تی:

«لَنْ كُنْتُ قَرَأْتِيهِ لَقَدْ وَجَدْتِيهِ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ «وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمُ عَنْهُ فَانْتَهُوا.»

واته: «ته‌گهر به‌وردی بتخوینبایه‌ته‌وه، ته‌وا ده‌تدوژیسه‌وه، ته‌ی ته‌وه نی یه خودا ده‌فه‌رموی: ته‌وه‌ی پیغه‌مبهر دایبیتان و فه‌رمانی پیکردن و وه‌ریگرن و جی به‌جیی بکه‌ن و ته‌وه‌ش که ته‌وه‌قه‌ده‌غهی کرد تیوه‌ش وازی لی بهینن و توخنی مه‌که‌ن»^(۱).

دووهم:

ئافره‌تییك هات بولای «عَبْدُ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» وتی: بیستومه که تو قه‌ده‌غته‌ت کردوو ئافره‌تان پرچی ده‌ستکرد به‌کاربهینن؟

«ابن مسعود» فه‌رمووی: به‌لی.

ئافره‌ته‌که‌ وتی: ئایا ته‌مه‌ت له قورئان دا بینیه‌وه که حه‌رامه‌ یان له پیغه‌مبهرت ﷺ بیستوه؟

«ابن مسعود» فه‌رمووی:

«أَجِدُهُ فِي كِتَابِ اللَّهِ وَعَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.»

واته: «له قورئان دا بینیه‌وه‌وه له پیغه‌مبهریشم بیستوه ﷺ.»

(۱) صحیح البخاری - کتاب اللباس باب المتفلجات للحسن - حدیث: ۵۵۹۴، باب المتنصتات - حدیث: ۵۶۰۱، باب الموصولة - حدیث: ۵۶۰۵، باب المستوشمة - حدیث: ۵۶۱۰. صحیح مسلم - کتاب اللباس والزینة باب تحريم فعل الواصلة والمستوصلة والواشمة والمستوشمة والنامصة والمتنصصة والمتفلجات والمغیرات - حدیث: ۴۰۶۰. صحیح ابن حبان - کتاب الزینة والتطیب ذکر لعن المصطفی صلی الله علیه وسلم المغیرات خلق الله المتفلجات - حدیث: ۵۵۸۳. سنن الدارمی - ومن کتاب الاستئذان باب: فی الواصلة والمستوصلة - حدیث: ۲۶۰۰. سنن ابن ماجه - کتاب النکاح باب الواصلة والواشمة - حدیث: ۱۹۸۵.

ثافره ته که وتی: سویند به خودا قورئام له سه ره تاوه تا کوتایی خویندوتسهوه، به لام شتی وه هام
تیندا نه بینیه!!

«ابن مسعود» فهرمووی:

«فَهْلُ وَجَدْتِ فِيهِ {مَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا}».

واته: «تایا تهو تیه تهت بینیه له قورئان دا که ده فهرمووی: «تهوهی پیغه مبهه را بییتان و
فهرمانی پیکردن و وه ریگرن و جی به جیی بکه ن و تهوهش که تهو قه ده غه ی کرد تیهوهش وازی لی
بهینن و توخی مه کهون».

ثافره ته که وتی: به لی بینیه مه.

«ابن مسعود» فهرمووی:

«فَاتِي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ التَّمِصَةِ وَالْوَأْشِرَةِ وَالْوَأْصِلَةِ وَالْوَأْشِمَةِ إِلَّا
مِنْ دَاءٍ».

واته: «ده دئیابه که من خوم بیستم له پیغه مبهه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که هه لکیشانی موو شاشکردنی
ددان و به کارهینانی پرچی خوازراو و خال کوتینی قه ده غه کرد، مه گهر بو چاره سهه ری نه خوشی
جی»^(۲).

نهوهی له فهرموودانهوه وهرده گیرن نهوه:

کو مه لیک کارو کردار هه یه که به زوری ثافره تان نه نجامی ده دن و بوته پیشه و خوی زوریک له
ثافره تان، به لام له شه ریعه تی پیروزی ئیسلام دا حه رامن و قه ده غه کراون و، هه رکهس بو خوی
بیکات یان بو که سیکی تری نه نجام بدات، تهوا بهر له عنهت و نه فرینی خودا ده که ویت، هوکاری
ناردوستیتی تهو کارهش ده گهر پتهوه بو ده ستکاری کردنی دروستکراوی خودا.

به لام تهوهی که ده مانهوهی قسه ی له سهه بکهین لی ردها بریتیه له هه لکیشانی موو که پیی
ده وتری: «نمّص».

جاوه کو پیشتر ناماژمان پیکرد «نمّص» به کیکه لهو کردارانه ی که حه رامه و هه رکهس بیکات
بهه له عنهت و نه فره تی خودا ده کهوی، به لام تایا مبههستی پیغه مبهه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لهو «نمّص» چی یه؟
تایا تهنها هه لگرتن و باریکردنهوهی بروکان ده گرتیهوه؟ یان هه موو ده و چا ویش ده گرتیهوه؟؟
لی ردها پیم باشه سهه رته تا بهوردی سهه رنجی مانای تهه و شه یه بدهین له رووی زمانه وانیهوه تاوه کو
بزانین تهه و وشه بوچی به کاربراهه، دوا ی تهوهش لی کدانهوهی شهه رعناسان و زانایانی ئیسلام باس
ده کهین.

سهه رته تا پیناسه ی ووشه ی «نمّص» له بنچینه ی زمانی عه ربی دا:

(۲) مسند أحمد بن حنبل - ومن مسند بني هاشم مسند عبد الله بن مسعود رضي الله تعالى عنه - حديث : ۳۸۰۷. قال الشيخ
الألباني: حديث صحيح، أنظر غاية المرام في تخريج أحاديث الحلال والحرام - (۱ / ۷۴).

فدره‌هنگ و قاموسه‌کانی زمانی عه‌ره‌بی وشه‌ی «نَمَص» یان بو هه‌لکیشان و هه‌لکه‌ندنی موو به‌کاره‌یناوه.

هه‌وه‌کو ده‌فهرموون:

«النَّمَصُ رِقَّةُ الشَّعْرِ وَدِقَّتُهُ حَتَّى تَرَاهُ كَالزَّغَبِ».

واته: «نمَص باریک کردنه‌وه‌ی موو ته‌نکردنه‌وه‌یه‌تی تاوه‌کو وه‌کو گه‌نکه موو ده‌رده‌که‌وه‌ی»^(۳).

«النَّمَصُ: نَتْفُ الشَّعْرِ. وَقَدْ تَنَمَّصَتِ الْمَرْأَةُ وَتَمَّصَتْ أَيْضًا، وَالنَّامِصَةُ: الْمَرْأَةُ الَّتِي تَزِينُ النِّسَاءَ بِالنَّمَصِ».

واته: «نهمص بریتیه له هه‌لکه‌ندنی موو، وه زورجار ئافره‌ت هه‌لده‌سی به هه‌لکیشانی، وه هه‌روه‌ها بو‌یشی هه‌لده‌کیشن، نامصه: ئهو ئافره‌ته‌یه که هه‌لده‌ستی به جوانکاری ئافره‌تان به هو‌ی هه‌لکیشانی تووک و مووه‌کانه‌وه»^(۴).

«النَّمَصُ: نَتْفُ الشَّعْرِ» واته: «نهمص بریتیه له هه‌لکه‌ندنی تووک و موو»^(۵).

«نمَص النون والميم والصاد أُصِلَّ يَدُلُّ عَلَى رِقَّةٍ شَعْرٍ أَوْ نَتْفٍ لَهُ. فَالنَّمَصُ: رِقَّةُ الشَّعْرِ. وَالنَّمِصَاصُ: الْمُتَقَاشُ».

واته: «بنج و بنه‌وانی نمص به‌لگه‌یه له‌سه‌ر ته‌نکردنه‌وه‌ی موو یان کیشانی، که‌وابوو: نهمص ته‌نکردنه‌وه‌ی باریک کردنه‌وه‌ی مووه، وه منماصیش: مووکیشه»^(۶).

«النَّامِصَةُ " مُزِينَةُ النِّسَاءِ بِالنَّمَصِ "».

واته: «نامصه: ئهو ئافره‌ته‌یه که هه‌لده‌ستی به جوانکاری ئافره‌تان و به هو‌ی هه‌لکیشانی تووک و مووه‌کانه‌وه»^(۷).

«أَنَمَصُ الرَّأْسِ وَالنَّمَصُ الْحَاجِبِ وَرُبَّمَا كَانَ أَنَمَصَ الْحَاجِبِ وَرُبَّمَا كَانَ أَنَمَصَ الْجَبِينِ إِذَا رَقَّ مُؤَخَّرُهُمَا».

واته: «که ده‌وتری نهمصی سه‌ری کرد، یان نهمصی برو‌کانی کرد، زورجار نهمصی برو‌کانی ده‌کات، وه هه‌ندی جار نهمصی ناوچه‌وانی ده‌کات، مه‌به‌ست به‌مانه ئه‌ویه که ته‌نک و باریکی بکاته‌وه»^(۸).

«النَّمَصُ: " الْقِصَارُ مِنَ الرَّيْشِ "».

واته: «نهمص واته لابرندی موو»^(۹).

(۳) لسان العرب - (۷ / ۱۰۱).

(۴) الصحاح في اللغة - (۲ / ۲۳۳).

(۵) تاج العروس - (۱ / ۴۵۵۰).

(۶) معجم مقاييس اللغة لابن فارس - (۵ / ۴۸۱).

(۷) تاج العروس - (۱ / ۴۵۵۱).

(۸) تاج العروس - (۱ / ۴۵۵۱).

« هي التي تَنْتِفُ الشَّعْرَ مِنَ الْوَجْهِ ».

واته: « نَمِصْ بَرِيْتِيَه لَه هَهْلَكِيْشَانِي مَوِي دَهْمَوچَاو »^(۱۰).

« وَاْمْرَأَةٌ نَمِصَاءٌ تَنْتَمِصُ أَي تَأْمُرُ نَامِصَةً فَتَنْمِصُ شَعْرَ وَجْهَهَا نَمِصًا أَي تَأْخُذُه عَنْهُ بِحَيْطٍ ».

واته: « كه دهوتری «وامرأة نَمِصَاءٌ تَنْتَمِصُ» واته داوای کرد مووی دهموچاوی بو هه لکیشن به دهزوو »^(۱۱).

که و ابوو:

به پیتی لیکدان هوی فهرهنگه کهانی زمانهوانی بو تم وشه ئەوا دهگینه دوو ئەنجام:

۱- «نَمِص» بریتیه له هه لکیشنانی تووک و موو، واته تهنه مانایه که هه موو فهرهنگه کانی زمانی عه ره بی له سه ر یه که دهنگ ئەویه که که وشه «نَمِص» له بنچینه ی زمان دا تهنه یه که مانای هه یه که ئەویش بریتیه له هه لکیشن.

۲- ههروهه ها به پیتی مانای زمانهوانی: سه رچاوه فهرهنگه کان وشه «نَمِص» یان کورت نه کرد و تهوه تهنه له هه لکیشنانی مووی بروکان دا، به لکو به مانایه کی فراوانترو گشگیر تر مانایان کردوه، که ئەویش هه لکیشنانی تووک و مووی دهموچاوه به گشتی.

پیتاسه ی ووشه ی «نَمِص» له لای زانیان و شه رعناسان:

به پیتی فهرمووده که ی پیغه مبه ر ﷺ که «عَبْدُ اللَّهِ» کوری «مَسْعُودٍ» ده یگرتتهوه زانیان و شه رعناسان یه کدهنگن له سه ر ئەوه ی که حه رآمه له سه ر ئافره ت ده ستکاری برویه کانی بکات و به مه به ستی هه لگرتن و باریک کردنه وه و ته نک کردنه وه ی یان قرتاندنی نیوان برویه کانی، بویه ده فهرموون هه ر ئافره تیک ئەو کرداره ئەنجام بدات ئەوا تاوانیکی گه وری ئەنجام داوه و به ر له عه نه تی خودا ده که ویت، بویه پیوسته ته و به یه کی یه که جاره کی لی بکات و نه که ریتتهوه سه ری و دووباره ی نه کاته وه.

وه ههروهه ها دروست نی یه بو ئافره ت ده ستکاری دهموچاوی بکات و هه لگی بگری، چونکه ئەوه ی که له فهرمووده که دا هاتوه مانایه کی گشتگیره و تهنه له برویه کان دا سنوردار نی یه، به لکو هه لگرتن و لابر دنی مووه کانی دهموچاوی ده گرتتهوه.

که و ابوو مه به ست بهو «نَمِص» که حه رآمه و له عه نه تی لیکراوه ههروهه ک چون باریک کردنه وه و ته نک کردنه وه ی برویه کان ده گرتتهوه، به هه مان شیوه هه لگرتن و لابر دنی مووی دهموچاوی ده گرتتهوه.

لیزه ش دا ووتنه ی زانیان سه باره ت به و فهرمووده ده خه یه پوو:

(۹) تاج العروس - (۱ / ۴۵۵۱).

(۱۰) تاج العروس - (۱ / ۴۵۵۱).

(۱۱) لسان العرب - (۷ / ۱۰۱).

١- ئيمامى «ابن حجر» له «فتح الباري ١٠ / ٣٧٧» ده فهرموى:
«والنماص إزالة شعر الوجه بالمنقاش...».

واته: «نَمَصَ» بريتيه له لابردي موى دهم وچاوه به موکيش»

٢- ئيمامى «النوي» له «شرح النووي على مسلم ١٤ / ١٠٦» ده فهرموى:
«وأما النامصة بالصاد المهملة فهي التي تزيل الشعر من الوجه والمنتمصاة التي تطلب فعل ذلك بها وهذا الفعل حرام».

واته: «نَامِصَةٌ» بريتيه لهو ئافره تهى كه هه لده ستى به هه لکيشانى موى دهم وچاوه، وه «المنتمصاة» بريتيه لهو ئافره تهى كه داوه ده كات دهم وچاوى بو هه لگرن، كردنى ئه مانه ش حه رامه».

وه هه روه ها له هه مان جيگه دا ده فهرموى:

«وَأَنَّ النَّهْيَ إِذَا هُوَ فِي الْحَوَاجِبِ وَمَا فِي أَطْرَافِ الْوَجْهِ» واته: «ثُمَّ نَهَى كَرْدَنَهُ كَه لَه فهرموده كه دا هاتوه به دلتيا يه وه برويه كان ده گريته وه وه رويه موى دهم وچاويش ده گريته وه».

٣- وه «محمد عبد الرحمن المباركفوري» له «تحفة الأحوذى بشرح جامع الترمذى ٨ / ٥٥» ده فهرموى: «والنماص إزالة شعر الوجه بالمنقاش».

واته: «برييتيه له لابردي موى دهم وچاوه به موکيش».

٤- وه هه روه ها «محمد آبادي» له «عون المعبود شرح سنن أبي داود ١١ / ١٥٠» ده فهرموى:
«هي التي تطلب إزالة الشعر من الوجه بالنماص أي المنقاش».

واته: «المنتمصاة» بريتيه لهو ئافره تهى كه داوه ده كات دهم وچاوى بو هه لگرن به موکيش».

٥- ئيمامى «ابن الجوزي» له «غريب الحديث ٢ / ٤٣٧» ده فهرموى:

«النَامِصَةُ وَهِيَ الَّتِي تَنْتِفُ الشَّعْرَ مِنَ الْوَجْهِ» واته: «برييتيه له هه لگرتنى موى دهم وچاوه».

٦- ئيمامى «ابن قدامة المقدسي» له «المغني ١ / ١٥٩» ده فهرموى:

«فَأَمَّا النَّامِصَةُ : فَهِيَ الَّتِي تَنْتِفُ الشَّعْرَ مِنَ الْوَجْهِ» واته: «نَامِصَهُ بَرِيَّتِيَهُ لَهو ئافره تهى كه هه لده ستى به هه لگرتنى موى دهم وچاوه».

٧- ئيمامى «الألباني» له «تمام المنة ١ / ٨٢» ده فهرموى:

«وهي التي تنتف شعر حاجبيها أو غير بقصد التجميل - وعلل ذلك بأنه تغيير خلق الله».

واته: «برييتيه لهو ئافره تهى كه برويه كانى يان جگه له برويه كانى هه لده گرى به مه به ستى جوانكارى، هو كارى له عننه ته كه ش ئه وه يه كه دروستكراوى خودا ده گوږى».

٨- ئيمامى «ابن باز» له «مجموع فتاوى ١٠ / ٥١» ده فهرموى:

«والنمص : هو أخذ الشعر من الوجه والحاجبين».

واته: «نَمَصَ بريتيه له هه لگرتنى موى دهم وچاوه برويه كان».

كه و ابوو: به پيى ليكدانه وهى زانايان و شهر عناسان :

۱- «نَمَص» بریتیه له هه‌لکیشانی تووک و موو، واته تهنه‌مانایه‌ک که هه‌موو زانایان و شه‌رعناسان له‌سه‌ر یه‌ک ده‌نگ ته‌ویه که که وشه‌ی «نَمَص» له شه‌رع دا بریتیه‌له هه‌لکیشان و هه‌لگرتنی تووک و موو.

۲- هه‌روه‌ها «نَمَص» یان کورت نه‌کرد و ته‌وه تهنه‌له هه‌لکیشانی مووی برویه‌کان دا، به‌لکو به مانایه‌کی فراوان‌تر گشگیر تر مانایان کردوه، که ته‌ویش هه‌لکیشانی تووک و مووی دهم‌وچاوه به‌گشتی.

به‌لام ته‌گهر ئافره‌تیه‌ک ریش و شواری لئی روا، تووکی دهم‌وچاوی بووه هوکاری گوپینی دیمه‌نی دهم‌وچاوی، ته‌وا لابردن و هه‌لکیشانی ته‌و تووک و مووانه به‌ر ته‌و حهرامه‌ناکه‌ویت، بویه‌دروسته بو ئافره‌ت له و حاله‌تانه‌دا ته‌و تووک و مووه زیاده‌نه لاببات.

هه‌روه‌کو ئیمامی «النوي» له «شرح النووي على مسلم ١٤ / ١٠٦» ده‌فه‌رموی:

«وأما النامصة بالصاد المهملة فهي التي تزيل الشعر من الوجه والمنتصمة التي تطلب فعل ذلك بما وهذا الفعل حرام الا اذا نبتت للمرأة لحية أو شوارب فلا تحرم إزالتها بل يستحب...».

واته: «نَامِصَة» بریتیه له‌و ئافره‌ته‌ی که هه‌لده‌ستی به هه‌لکیشانی مووی دهم‌وچاوه، وه «المنتصمة» بریتیه له‌و ئافره‌ته‌ی که داوه ده‌کات دهم‌وچاوی بو هه‌لگرن، کردنی ته‌مانه‌ش حهرامه، تهنه‌ها بو ئافره‌تیه‌ک دروسته‌و سونه‌ته که شواری یان ریشی لئی بروی، بویه له‌و حاله‌ته‌دا حهرام نی یه ده‌ستکاری کردن و هه‌لکیشان و لابردنی.

وه ئیمامی «ابن باز» برسیاری لیکرا سه‌باره‌ت به‌ حوکی لابردنی مووی دهم‌وچاوه، ته‌ویش له وه‌لام دا فه‌رموی:

« إن كان شعرا عاديا فلا يجوز أخذه ؛ لحديث : لعن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - النامصة والمنتصمة الحديث، والنمص : هو أخذ الشعر من الوجه والحاجين، أما إن كان شيئا زائدا يعتبر مثله تشويها للخلقه ؛ كالشارب ، واللحية ، فلا بأس بأخذه ولا حرج ؛ لأنه يشوه خلقتها ويضرها ، ولا يدخل في النمص المنهي عنه .».

واته: «ته‌گهر موویه‌کی ئاسایی بی، ته‌وا دروست نی یه لابری و ده‌ستکاری بکری، له‌به‌ر ته‌وه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ له‌عنه‌تی کردوه له‌و ئافره‌تانه‌ی که موو هه‌لده‌گرن و ته‌وانه‌ش وا بو‌یان ده‌کری، وه موو هه‌لگرتنیش بریتیه‌له هه‌لکیشان و لابردنی مووی دهم‌وچاوه برویه‌کان، به‌لام ته‌گهر مووی دهم‌وچاوه شتیکی ئاسایی نه‌بوو، وه زیاده‌بوو له باری ئاسایی خوی که بیوه هوکاری تیکدانی دیمه‌نی دهم‌وچاوی، وه‌کو شواری یان ریش، ته‌وا دروسته‌بو لای ببات و له هه‌لکیشانی تاوانبار نابی، چونکه دیمه‌نی تیکده‌دات و زه‌ری لیده‌دات، ته‌م حاله‌ته‌ش ناچیتته ژیر ته‌و له‌عنه‌ته‌ی که پیغه‌مبه‌ر ﷺ کردویه‌تی.»

به لآم ئهوانه‌ی که ده لاین ئهم حوکمه تایبته به هه لگرتن و باریک کردنه وه و ته نک کردنه وه ی برویه کان و شمولی ده وچاوو ناکات، ئهوا سه‌رای ئه وه ی که قسه که بیان له گهل بنچینه و بنه‌مای زمانی عه‌ره‌بی تیگده‌گیری، پیچه‌وانه‌ی تیگه‌بشتن و لیکنده‌وه‌ی سه‌حابه‌یه بو ئه و فهرمووده‌یه:

« قَبِيصَةَ كُورِي «جَابِر» دَه فَرَمُوِي :

«يَلْعَنُ الْمُتَمَصَّاتِ وَالْمُتَفَلِّجَاتِ وَالْمُوتَشِمَاتِ اللَّاتِي يُغَيِّرْنَ خَلْقَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ».

ئافره‌تیک له گهل پیره‌ژنییک چوون بولای «عَبْدِ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» له‌ماله‌وه بوو له گهل سی کسه‌ی تر دا بوو، ده وچاوی ئافره‌ته‌که‌ی بینی ده‌بریسکایه‌وه.

«عَبْدِ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» پیتی ووت: ئایا ده وچاوت تاشیوه؟

ئافره‌ته‌که‌ش تورپه‌وو ووتی: ئه و کسه‌ی که فییری ده وچاو تاشینه خیزانه‌که‌ی خوته نه‌ک من. «عَبْدِ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» پیتی ووت: ووتی بچو بولای ئه‌گه‌ر کاری وه‌های کردبوو ئه‌وا من حاشای لی ده‌که‌م. ئافره‌ته‌که‌ چوه ژوره‌وه و پاشان گه‌رایه‌وه، ووتی سویند به خوا شتی وه‌های نه‌کردوه.

«عَبْدِ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» فهرمووی:

«سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَلْعَنُ الْمُتَمَصَّاتِ وَالْمُتَفَلِّجَاتِ وَالْمُوتَشِمَاتِ اللَّاتِي يُغَيِّرْنَ خَلْقَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ».

واته: «بیستم له پیغه‌مبه‌ره‌وه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که له‌عنه‌تی ده‌کرد له و ئافره‌تانه‌ی مووی ده وچاوو هه‌لده‌گرن، وه ئه‌وانه‌ی دانیان شاش ده‌که‌ن بو جوانی، وه ئه‌وانه‌ش که خال ده‌کوتن و ده‌ستکاری دروستکراوه‌کانی خوددا ده‌که‌ن»^(۱۲)

ئه‌وه‌ی له و فهرمووده‌وه وه‌رده‌گه‌یرن ئه‌وه‌یه:

که «عَبْدِ اللَّهِ» کورپی «مَسْعُودٍ» فهرمووده‌که‌ی پیغه‌مبه‌ری صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هینایه‌وه کاتییک له گهل ئه و ئافره‌ته‌دا باسی ده‌ستکاری کردنی مووی ده وچاویان ده‌کرد، که وابوو «ابن مَسْعُودٍ» ئه‌وه‌ی فیрман کرد ئه‌وه‌ی که پیغه‌مبه‌ره‌وه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له‌عنه‌تی لی کردوه ته‌نها برویه‌کان ناگریته‌وه، به‌لکو هه‌موو ده و چاویش ده‌گریته‌وه، بویه ووتی ئه‌گه‌ر خیزانی من ده‌ستکاری ده وچاوی کردبی ئه‌وا من حاشای لی ده‌که‌م.

وه هه‌ندیکی تر بو ئه‌وه‌ی شه‌ریعت بدن به هه‌لگرتنی مووی ده وچاوو به شیویه‌کی ره‌ها، ئه‌وا ئه و قسه‌یه ده‌که‌نه بیانوو که ئافره‌تیک پرسیاری له‌عائیشه کرد ئایا دروسته ئافره‌ت ده وچاوی هه‌لگری بو خاتری می‌ردی ئه‌ویش فهرموویه‌تی:

(۱۲) المسند للشاشي - مسند عبد الله بن مسعود رضي الله عنه قبيصة بن جابر - حديث: ٧٦٥، المسند للشاشي - مسند عبد الله بن مسعود رضي الله عنه بقية رواية قبيصة - حديث: ٧٦٦. قال الشيخ الألباني: حديث حسن، أنظر السلسلة الصحيحة المجلدات الكاملة (٦ / ٤٢٩١).

«أميطي عنك الأذى ما استطعت» واته: «مووه کانی دهم وچاوت لایبه چندیک دتهوانی»^(۱۳).

ئهم فهمووده یه که له عاتیشهوه باسکراوه لاوازو زه عیفه، ههروه کو له پهراویزه که دا نامازه به پلهی فهرمووده که کراوه و فهرمووده نسی سه رده و زانای پایه به رزی ئومت ئیمامی ئه لبانی ده فهرموی لاوازه، هه لبت شتیکی زانراویشه فهرمووده ی لاواز کاری پی ناکری و پستی پینابه سری بو دیاری کردنی ئه حکام.

که و ابو: ئهوانه ی که فهرمووده که ی پیغه مبه ر صلی اللہ علیہ وسلم تاییهت ده کهن به هه لگرتنی برویه کان، ئه و تابه تکرده هیهج به لگه یه کی له سه ر نی یه، چونکه فهرمووده که به شیوه یه کی گشتی باسی هه لگرتن و لبردنی مووی دهم وچاوی کردوه و برویه کانیش به شیکن له دهم وچاوی، جا ته گه ر یه کیک بیهوی ئه و مانا گشتگیره تاییهت بکات و ته نه ا له سنوری برویه کان دا سنورداری بکات، ئه و پئیویسته به به لگه ی صحیح بیسه لینی، جامادام هیهج به لگه یه کی صحیح نی یه مانا عامه که تاییهت بکات، که و ابو قسه که بیان له سه ر بنه مای شه رع ی نی یه که ده لئین ته نه ا تاییهت به برویه کان.

وه هه وه ها هه ندیکی تر ئه وه ده که نه بیانو که ته گه ر میرد داوی له خیزانی کرد دهم وچاوی هه لگری، ئه و دروسته بو ئافرهت دهم وچاوی هه لگری وه کو جوانکاریه ک بو میردی و پئیویسته

گوپرایه لی میردی بکات!!!!

له وه لأمس نه مه ش ده لئین:

پیغه مبه ر صلی اللہ علیہ وسلم ده فهرموی:

«لا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ». واته: «نابی گوپرایه لی دروستکراوه کان بگری، له بی فرمانی دروستکراو دا»^(۱۴).

وه هه وه ها ده فهرموی:

«لَا طَاعَةَ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ إِنَّمَا الطَّاعَةُ فِي الْمَعْرُوفِ». واته: «نابی گوپرایه لی هیهج کهس بگری له بی فرمانی کردنی خودا دا، گوپرایه لی هه ر کهس بگری ته نه ا له چاکه دا دروسته»^(۱۵).

(۱۳) مسند ابن الجعد - من حدیث أبي إسحاق السبعي حدیث : ۳۹۲. قال الشيخ الألباني: حدیث ضعيف، أنظر غاية المرام في

تخریج أحاديث الحلال والحرام - (۱ / ۷۶).

لهو فرمودانهوه نهوه وهرده گيرن:

که دروست نی یه بو هیچ کهسیک گوپرایه لی هیچ کهسیک تر بکات له شتیکدا که بی فرماني خودا تیدابی، جا کاتیک که روون بویهوه که هه لگرتنی مووی دهم وچاو کاریکي حرامه و بی فرماني کردن و سه پیچی کردنه له فرماني خودا، بویه دروست نی یه لهو سه پیچی کردنه دا گوپرایه لی هیچ کهسیک بکری، تیتر نهو کهسه هه کهسیک بی.

وه «عائشة» ده فرموی:

ئافره تیکی نه نصاریه کان کچیکی دا به شوو که قژی سه ری روتا بویهوه، بویه هات بولای پیغه مبه راعی صلی الله علیه و آله نه وهی بو باسکردو ووتی: میرده کهی داوای لیم کردووه که پرچیکی بو دابنیم.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَدْ لَعِنَ الْمُؤَصِّلَاتُ» واته: «نه خیر شتی وامه که، چونکه له عننهت کراوه لهو کهسهی پرچی خوازراو دابنی»^(۱۶)

نهوهی لهم فرموده بیه وه وهرده گيرن نهوهیه:

به کارهینانی پرچی خوازراو له گهل هه لگرتنی مووی دهم وچاو هه ردوویان له یه که فرموده دا باسکراون که له عننهتی لیکراوه و نا دروسته، وه لهم فرموده بیهش که عائیشه باسی دهکات نهو ئافره ته میرده کهی داوای لیکرد که پرچی خوازراو به کار بهینی، به لام پیغه مبه راعی صلی الله علیه و آله ریگهی ریگهی پینه دا به کاری بهینی به بیانوی نه وهی که میرده کهی داوای کردووه، به لکو فرموی کاریکه خودا له عننهتی لی کردووه، تیتر میرد داوای دهکات یان نا گوپی بو ناگیری. جا نه گهر دروست بویه له وهها شتیک دا گوپرایه لی بو میرد بکری، نهوا پیغه مبه راعی صلی الله علیه و آله ریگهی بهو ئافره ته ددها که به قسهی میرده کهی بکات، وه که ریگهی پی نه دا به لگه له سه ره نه وهی که نه گهر میرد داوی له خیزانی کرد دهم وچاوی هه لگری، نهوا شه رعیهت نادات بهو کاره و نهو حرامه حه لال ناکات.

پوختهی نهوهی واوترا:

(۱۴) مصنف ابن أبي شيبة - كتاب الجهاد في إمام السرية يأمرهم بالمعصية؛ من قال: لا طاعة - حديث: ۳۳۰۵۳، كتاب الزهد ما ذكر في زهد الأنبياء وكلامهم عليهم السلام - أبو البخاري حديث: ۳۴۲۶۹. مسند أحمد بن حنبل - مسند العشرة المبشرين بالجنة مسند الخلفاء الراشدين - مسند علي بن أبي طالب رضي الله عنه حديث: ۱۰۵۵. قال الشيخ الألباني: حديث صحيح، أنظر الجامع الصغير وزيادته (۱ / ۱۳۴۸ / ۱۳۴۷۷).

(۱۵) صحيح البخاري - كتاب أخبار الآحاد باب ما جاء في إجازة خير الواحد الصدوق في الأذان والصلاة - حديث: ۶۸۵۰. صحيح مسلم - كتاب الإمامة باب وجوب طاعة الأئمة في غير معصية - حديث: ۳۵۱۳.

(۱۶) صحيح البخاري - كتاب النكاح باب لا تطيع المرأة زوجها في معصية - حديث: ۴۹۱۲.

هه لڳرتنی دهم وچاوو برۆیه کان یه کیکن له و تاوانانه ی که زۆر ته شه نه ی کردوو له ناو
ئافره تانی موسلمانان دا بو مه بهستی جوانکاری و خورازاندنه وه، له کاتی کدا یه کیکه له تاوانه
گه وره کان و هه رکهس ته نجامی بدات بهر له عنه تی خودا ده که وی .

وه تاوانی هه لڳرتنی دهم وچاوه له گه ل هه لڳرتنی برۆیه کان دا جیاوازی نی یه، هه ردوو کیان
هه ر حه رامن و سه ریچی کردنه له فه رمانی خودا، مه گه ر ئافره تیک بیانویه کی شه رعی هه بی
دهستکاری دهم وچاوی بکات، که دیمه نی دهم وچاوی گوپی بی وه کو ریش و شواری لی بروی، ئه و
له و حاله ته دا دروسته بو ی به پی پیویست لایان به ری.

به لām به داخه وه ئه م تاوانه ش وه کو زۆر یکه له تاوان و سه پیچه کانی تر له پیش چاوی خه لک
ئاسان کراوه به فه توای به تال و قسه ی بیسه رو به ره و بیانوی بی شه رعی هه لāl کراوه له لایه ن
کو مه لیک که سی به ناو بانگه واز خوازی دونیا ویست که خه لک چوتیان پی خوش بی ئاوه ها
باسی هه لāl و حه رامیان بو ده که ن.

له بلا و کراوه کانی مائه پری ئیمان وهن

www.iman1.com

هه میشه له گه لمان بن بو نو یبو ونه وه ی ئیمان

imanonekurd@yahoo.com